

בקשת חנינה בעבירות משמעת

לאחרונה חוקקה הכנסת חוק חדש המאפשר חנינה גם בדין משמעתי ומעתה נשיא המדינה רשאי לחון גם בעלי מקצוע שהוטלה עליהם סנקציה עונשית מטעם ארגון מקצועי מוסדר. החנינה כוללת הקלות מסוימות עבור מקצועות מוסדרים כעורכי דין, רואי חשבון, רופאים, עובדים סוציאליים ובעלי מקצוע שונים נוספים. עד היום מי שהורשע בפלילים ובמקביל גם בדין משמעתי יכול היה לקבל חנינה רק בנושא הפלילי. נוצר מצב אבסורדי בו לאנשים ללא עבר פלילי שהורשעו בדין משמעתי לא היה מסלול להגשת בקשת חנינה. כדי למנוע את האפליה שנוצרה, הוחלט לפתוח את מוסד החנינה גם לאנשים שנשפטו רק בדין משמעתי או לאלו שלמרות שעברם הפלילי נמחק נותרו עדיין עם סנקציה משמעתי. עו"ד אסף דוק מסביר אודות השינוי החקיקתי החדש וכן התנאים בהם צריך לעמוד בעל מקצוע המעוניין להגיש בקשת חנינה לצורך קיצור או ביטול עונש ההשעיה שהוטל עליו במסגרת הדין המשמעתי.

מהי חנינה מידי נשיא המדינה?

חנינה מאפשרת לראש מדינה, בישראל הוא הנשיא, למחול לאדם שנאשם או הורשע בפלילים. החנינה מבטלת כל הליך משפטי בגין חקירה, משפט ואף מאסר. בדרך כלל מופעלת [בקשת החנינה](#) עבור יציאה מהכלא, אך לעתים היא כוללת גם הפחתה במידת העונש. יש מקרים ובהם מעניק הנשיא גם את האפשרות לבטל את העבירה [ולמחוק אותה מהרישום הפלילי](#).

החנינה ניתנת לאחר בדיקה יסודית והליך מסודר. הנשיא מתבסס על המלצת שר המשפטים, על פי חוות דעת שניתנה במחלקת החנינות. ההליך כולל פניה לגופים שונים לקבלת חוות דעת, כולל גורמים מקצועיים, משטרה, שירות בתי הסוהר, שירות המבחן במשרד הרווחה ועוד. ההחלטה אם לחון את האסיר או לא נמצאת בידי הנשיא וסמכותו בישראל לחון היא סופית ומוחלטת, קרי לא ניתן לערער עליה.

כל זאת נכון לדין הפלילי, כלומר מי שנענש על ידי גוף מקצועי [בענישה משמעתי](#), לא יכול היה לפנות לנשיא המדינה. בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, שהתפרסמו בנובמבר 1968, פורטה סמכות נשיא המדינה לחון נידונים בבתי דין משמעתיים. עמדת משרד המשפטים הייתה שסנקציות שמוטלות על ידי בתי דין משמעתיים לא עומדות תחת האפשרות לחנינה. [התוצאה של מדיניות זו הובילה למצבים הבאים](#):

□ אנשים עם עבר פלילי יכלו לקבל חנינה ואילו אנשים נורמטיביים שמעודו חד-פעמית ונענשו בדין משמעתי מטעם גוף מקצועי ולא בדין פלילי, לא יכלו לקבל חנינה על עונשם.

□ אנשים שנענשו בשני מסלולי ענישה, פלילי ומשמעתי, יכלו לקבל הקלות רק בדין הפלילי.

□ לפעמים העונש המשמעתי היה חמור יותר עבור בעל המקצוע מהעונש הפלילי. גם לאחר ששילם את חובו לחברה בדין הפלילי בדרך של קנס או מאסר, המשיך להיות נתון תחת הענישה המשמעתי.

יש להדגיש כי ענישה משמעתי היא חמורה מאוד עבור האדם. לעתים אינו יכול יותר לעבוד במקצועו, לעתים נגזרת עליו תקופת צינון שבה אינו יכול לחדש את רישונו וכך הלאה. התוצאה היא פגיעה קשה במוניטין שלו, ביכולת ההשתכרות שלו ובקריירה שלו.

מהן סנקציות בידי גוף מקצועי?

כיום מוסמכים 28 גופים מקצועיים להטיל סנקציות על בעלי מקצוע על ידי ועדת משמעת. בהליך זה לא תמיד יש לבעל המקצוע אפשרות לערער ומערכת הענישה קובעת את הסנקציה לפי כללים קבועים ולא מתחשבת בנסיבות המיוחדות של האדם. התוצאה היא שהסנקציות המוטלות על בעלי המקצוע האלה הן חמורות, [כגון](#):

□ חוסר אפשרות לעסוק במקצועם לתקופה קצובה.

□ ביטול הרישיון לעסוק כלל במקצוע.

□ מניעה לבקש את חידוש הרישיון בעתיד לתקופה קצובה או בכלל.

התוצאה הייתה עיוות דין ואף חוסר צדק ופגיעה באיש מקצוע ברמה חמורה הרבה יותר מהכוונה המקורית של הארגון המקצועי שהטיל עליו את הסנקציה. יש הסבורים שאדם שהוטל עליו עונש משמעת "יצא בזול" כי לא עבר העמדה לדין פלילי. אולם ההשלכות של הענשה כזו הם משמעותיות ביותר עבורו, במיוחד אם הנסיבות בחייו השתנו.

השינוי החדש בחוק החנינה

לאחר דיונים של שנים, [אושר סופית ביוני 2017 תיקון לחוק](#) הקובע כי נשיא המדינה קיבל סמכות להעניק חנינה גם לבעל מקצוע שהוטלה עליו סנקציה. את תיקון החוק יזמה מחלקת הייעוץ והחקיקה, ברוח חוקי היסוד. המטרה הייתה לקבוע הסדר מידתי ולהתחשב בפגיעה הקשה המונעת מאדם לעסוק במקצועו.

התוצאה היא צמצום ואף ביטול מוחלט של סנקציות שהוטלו על בעלי מקצועות מוסדרים, כגון [רואי חשבון](#), [עובדים סוציאליים](#), [עורכי דין](#), [רופאים](#), [פסיכולוגים](#), [יועצי השקעות](#) ואף [בעלי מקצוע בתחום הבריאות](#). החוק החדש שהתקבל מעניק לנשיא המדינה סמכויות שונות [להקל בשני אמצעי סנקציה משמעותיים](#):

□ **תקופת התלייה לעסוק במקצוע** - הנשיא מוסמך לקצר את תקופת התלייה הרישיון לעסוק במקצוע לתקופה קצובה. כלומר הוא רשאי לקצר את התקופה ואף להמירה במשהו אחר.

□ **ביטול האישור לעסוק במקצוע** - הנשיא מוסמך לקצר את תקופת ההמתנה הנדרשת לחידוש הרישיון מהגוף המקצועי.

כיצד אפשר לבקש חנינה בדין המשמעת

להלן מספר [נקודות חשובות](#) על הליך בקשת חנינה מידי הנשיא בדין משמעת:

□ הנשיא לא יכול לערער על החלטות הגוף המקצועי, אלא רק לשנותן לפי שיקול דעתו.

□ חלפו [עשרה חודשים](#) ממועד ההרשעה המשמעתית.

□ הנשיא מכריע לאחר שיקבל חוות דעת מטעם גורם מקצועי, העוסק בשיפוט משמעתית ו/או בהליכי רישוי.

□ החנינה תינתן בעונשים המוטלים בדין משמעת מקצועי בלבד, כעורכי דין, רואי חשבון, מקצועות רפואיים, פסיכולוגים, רופאי שיניים, יועצי השקעות, עובדים סוציאליים ובסה"כ [24 מקצועות מוסדרים](#).

□ החנינה [לא תינתן](#) בדין משמעת מטעם שירות המדינה, הרשויות המקומיות, הצבא או המשטרה.

□ התיקון מוגבל לסמכות הקלה בעונש ולא לחנינה שמבטלת לחלוטין את ההרשעה המשמעתית.

תהליך בחינת בקשת החנינה

□ בקשת החנינה מוגשת ללשכת נשיא המדינה או לשר המשפטים, וכן למחלקת חנינות במשרד המשפטים רק כאשר הסתיימו כל ההליכים המשפטיים.

□ מחלקת חנינות מבצעת איסוף מידע על הבקשה בהסתמך על תיק בית משפט, רישום פלילי עדכני (ללא תיקים סגורים), מידע מודיעיני ממשטרת ישראל והשב"ס וכן פניה לגורמים נוספים המעורבים בעניין, כגון אגף המכס והמע"מ, מחלקת תביעות או פרקליטות וכדומה.

□ מתקיימת חקירה סביב הבקשה, נשקלים שיקולים ומוגשת המלצת מחלקת חנינות לנשיא המדינה.

□ נשיא המדינה מחליט בבקשה והנימוקים למתן החנינה או לאי נתינתה נותרים בבית הנשיא.

דוגמאות לבקשות חנינה שהוגשו על-ידי משרדנו ואושרו על ידי נשיא המדינה

נשיא המדינה

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981

מחיקה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 18 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, הריני מקצר את תקופת המחיקה שחלה על החלטת בית משפט [REDACTED] מיום 2/10/2011 בתיק פלילי [REDACTED] המתייחסת (תי"ז) [REDACTED], באופן שתקופת המחיקה תסתיים ביום חתימת כתב זה.

ניתן בירושלים היום, 56 כס"ו / 3 ביולי (תשע"ה)
2015

א.ג. היגל
ראש משרד המשפטים
נשיא המדינה

לקיום חתימת נשיא המדינה

איילת שקד

שרת המשפטים

27/04/2018
077-5006206
052-6885006

בקשת חנינה בעבירות משמעת - עורך דין פלילי אסף דוק

לשכת נשיא המדינה

ירושלים, די כסלו תשע"ו
16 נובמבר 2015

בתשובה נא להזכיר:
61/82645

ר ש ו ם

לכבוד
מר אסף דוק, עו"ד
משרד עורכי דין
רחוב נחלת יצחק 32
תל-אביב 6744824

עו"ד דוק הנכבד,

אני שמח להודיעך כי ביום 15 באוקטובר 2015 קיצר נשיא המדינה את תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו של מרשך, מר [REDACTED] מיום 4/5/2005 בתיק פלילי 3676/2004 של בית משפט השלום בבאר-שבע, וקבע כי תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו תסתיים ביום חתימת הכתב.

רצוף כתב קיצור תקופת המחיקה, החתום בידי נשיא המדינה, לאחר שנחתם בחתימת קיום על ידי שרת המשפטים.

הכתב מיועד למר [REDACTED], ונודה לך אם תעבירו לידיו בצרף ברכותינו להצלחה בדרכו בעתיד.

בכבוד רב,

גימאל קדרי, עו"ד

סגן היועצת המשפטית לנשיא המדינה

העתק: מנהלת מחלקת החנינות, משרד המשפטים, ירושלים (ת"ז 01166430-7)
רס"ב אהרון קלה, מדור מידע פלילי, מענ"א, המטה הארצי של המשטרה, ירושלים
(בצרף העתק כתב המחיקה)

נשיא המדינה

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981

מ ח י ק ה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 18 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, הריני מקצר את תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו של [ת"ז:] מיום 4/5/2005, בתיק פלילי 3676/2004 של בית משפט השלום בבאר שבע, באופן שתקופת המחיקה שחלה על הרשעתו תסתיים ביום חתימת כתב זה.

ניתן בירושלים היום, 15 במסן, התשע"ו
(15 באוקטובר 2015)

א.ג. דיבלין
ראובן (רובין) דיבלין

נשיא המדינה
א.ג. דיבלין

לקיום חתימת נשיא המדינה

איילת שקד

שרת המשפטים

א.ג. דיבלין

לשכת נשיא המדינה
המחלקה המשפטית

ירושלים, כ"ו בחשוון התשע"ז
27 בנובמבר 2016

בתשובה נא להזכיר:
61/88

ר ש ו ם

לכבוד
מר אסף דוק, עו"ד
משרד עורכי דין
רחוב נחלת בנימין 32
תל-אביב 6744824

עו"ד דוק הנכבד,

אני שמח להודיעך כי ביום 11 באוקטובר 2016 קיצר נשיא המדינה את תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו של מרשך מר [REDACTED]. מיום 24 במרס 2010 בתיק ערעור פלילי [REDACTED] של בית המשפט המחוזי בתל-אביב - [REDACTED], וקבע כי תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו תסתיים ביום חתימת הכתב.

רצוף כתב קיצור תקופת המחיקה, החתום בידי נשיא המדינה, לאחר שנחתם בחתימת קיום על ידי שרת המשפטים.

הכתב מיועד למר [REDACTED], ונודה לך על תעבירו לידי בצרוף ברכותינו להצלחה בדרכו בעתיד.

בכבוד רב,

גימאל קדרי, עו"ד
סגן היועצת המשפטית לנשיא המדינה

העתק: מנהלת מחלקת החנינות, משרד המשפטים, ירושלים (ת"ז 3-31386828)
רס"ב אהרון קלה, מדור מידע פלילי, המטה הארצי של המשטרה, ירושלים (בצירוף העתק כתב קיצור תקופת המחיקה)

רח' הנשיא 3, ירושלים 9218801 טל: 02-6707211, פקס 02-5887225

נשיא המדינה

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981

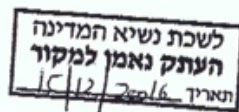
מחיקה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 18 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, הריני מקצר את תקופת המחיקה שחלה על הרשעתו של [REDACTED] מיום 24 במרס 2010 בתיק ערעור פלילי [REDACTED] של בית המשפט המחוזי בתל-אביב - [REDACTED] בתיק פלילי [REDACTED] באופן שתקופת המחיקה שחלה על הרשעתו תסתיים ביום חתימת כתב זה.

תשע"ז
(2016)

ניתן בירושלים היום, 11 במרס 2016

הגב' הי"ג
ראש המבחן רובל
נשיא המדינה
י"ג

לקיום חתימת נשיא-המדינה

איילת שקד
שרת המשפטים

ג'מאל קדרי
סגן היועלצ המשפטית
לנשיא המדינה

הושעת מעיסוקך ואתה מעוניין להגיש בקשת חנינה להקלה בענישה משמעתית?

משרדנו עוסק מזו תקופה ארוכה בהגשת בקשות חנינה הנוגעות להקלה בעונש לרבות בענישה משמעתית, הפחתת עונש מאסר, הפחתת עונש פסילה ומחיקת רישום פלילי באמצעות קיצור תקופות ההתיישנות והמחיקה של ההרשעה הפלילית. במידת הצורך, משרדנו אף יוזם פגישה עם הגורם המטפל בלשכת נשיא

27/04/2018
077-5006206
052-6885006

בקשת חנינה בעבירות משמעת - עורך דין פלילי אסף דוק

המדינה בניסיון לשכנעו לקבל את הבקשה.

במידה והוטל עליך עונש משמעתי כבעל מקצוע הכלול בתיקון לחוק, אנו מזמינים אותך להגיע לפגישת ייעוץ לבחינת האפשרות להגיש בקשת חנינה לנשיא המדינה לצורך ביטול או קיצור תקופת ההשעיה. בפגישה נבחן את המקרה שלך, ההליך המשמעתי שעברת, הסנקציה שקיבלת והאפשרות לפנות לנשיא המדינה להקל בסנקציה זו. לייעוץ ראשוני בנושא אפשרותך ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או [להשאיר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{fast_contact:לקבלת ייעוץ משפטי בנושא חנינות - השאירו פרטים}